

במדינה

(המשך מעמוד 6)

היתה באה גם אילו נקטה ישראל בפעולות אחרות.

גידול לגג. למראית עין היתה טענת דיון סבירה: כל מהלומה לעבר-אל-נאצר היתה קוראת למעורבות הסובייטית. הדרך היחידה למניעת המעורבות היתה להניח לעבר-אל-נאצר לצנח בשדה-הקרב.

טען דיון: גם לולא היתה ממשלת הלי-כוד הלאומי מחליטה להפציץ את עומק מצריים, ותחת זאת היתה מחליטה להקים ראש-גשר בנדה המערבית של התעלה, היה הדבר עלול להביא את הסובייטים.

על צופיה-הטלחיויה עשתה טענה זו רו-שם ברגע ששמעו אותה. אולם מחשבה שניה בוודאי הביאה רבים מהם לפיקפוק. אילו הסתפקה ישראל בהתגוננות יעילה בי איזור התעלה, כולל הפצצות עמדות-תותחיים — מדוע היה המנהיג המצרי צריך להכניס לארצו צבא זר, ולסכן את עצ-מאותו?

הטענה היסודית נשארה על כנה: שום שר לא חזה ששמעו אותה. אולם מחשבה ייטית, כאשר שלחו מטוסים להפציץ את פרברי קהיר, וכאשר מטוס-קרב יש-ראלי, "גילח" את גג ביתו הפרטי של עבד-אל-נאצר.

הדבר נועד לבייש את נשיא מצריים ו-להפילו. התוצאה היתה הפוכה.

מדיניות

מוח יהודי

ומוח איטלקי

חשובת הממשלה ליוזמת רוג'רס היתה התחכמות, לפי מיטב מסורת ההתחכמות הניסוחיות של ישראל גלילי.

האמריקאים דרשו קבלה ללא הסתייגות של "טיוטת יארינג" — כפי שקיבלה מצ-ריים וירדן. הממשלה החליטה שאין מנוס מכך. אך המוח היהודי מצא תרופה: בי-תשובה הוכנסו כל הניסוחים של טיוטת-יארינג המקורית, בתוספת שלושה פסוקים:

● שהנסיגה תהיה "לגבולות בטוחים, מוכרים ומוסכמים".

● שתהיה על סמך "כיבוד הריבונות" וכי של כל המדינות.

● שתהיה על פי חוזה-שלום יהודי.

גלילי הבטיח שזה לא יהיה נורא. כי ה-פסוק הראשון לקוח (מלבד המילה "מוס-כמים") מהחלטת מועצת הביטחון, והוא הדין לגבי הפסוק השני. ואילו השלישי נלקח מן השרר של הנשיא ניקסון, והוא תואם את העמדה האמריקאית והבריטית.

נשימה עצורה. בירושלים חששו ה-כל לקראת ההתפתחות. המדינאים עצרו את נשימתם.

מה יהיה? האם ידחו האמריקאים או יארינג את התשובה? האם ידרשו האמרי-קאים שישראל תאשר את הטיוטה המקורית ככתבה וכלשוונה?

אולם הפעם נתקל המוח היהודי במוח לא פחות חריף — מוחו היס-תיכוני של ג'וזף סיקו, שהוא ממוצא איטלקי. סיקו פשוט הודיע ליארינג כי ישראל קיבלה את ה-טיוטה שלו. על סמך זה נכנס יארינג למה-לכים גבוהים, הפסקת-האש נכנסה לתוקפה, והשליחות הגדולה התחילה.

וכאילו דרך אגב, ביקשו האמריקאים מ-ישראל שתאשר בכל זאת את הטיוטה ה-מקורית, במחילה מכבודה.

ניסים ונפלאות. וכך חזרה ההתלבטות לירושלים. האם לתקן את הטיוטה, שאושרה על-ידי הכנסת? האם לדרוש מהאמריקאים להעביר לגונאר יארינג את התשובה של ישראל?

הדרך הראשונה יכלה להביא למהומה גור-לה עם גח"ל, השניה להפסקת שליחות יא-רינג וביטול הפסקת האש.

אך כל זה לא היה חשוב, כי בינתיים כבר נעשתה היסטוריה — ואי-אפשר היה להחזירה.

אולם לקח אחד נקבע השבוע בבירור: שעת ההתחכמות חלפה. כושר הניסוח של השר גלילי, המחולל ניסים ונפלאות במשא-ומתן עם המפד"ל ומס"ם, אינו עושה את אותו הרושם על-חשינגטון ומוסקבה.

צעד ראשון בכיוון הנכון

התנועה לשלום ולבטחון" מקדמת בכרכה את החלטת ממשלת ישראל להיענות כחייב ליוזמת השלום של ממשלת ארה"ב. עם זאת, מזהירה התנועה את הממשלה מפני הנטייה לראות בתש-בתה לארה"ב מהלך תכסיסי בלבד. היענותן של מצרים, ירדן וישראל ליוזמה האמריקאית עשויה להביא לתחילת מפנה ביחסי ישראל-ערב. תישול מעתה ממשלת ישראל את היוזמה לידיה ותפעל בכנות ובנמישות למציאת בסיס להסדר של שלום תוך הבטחת בטחונה של מדינת ישראל.

ההיענות ליוזמה האמריקאית הביאה כבר לתוצאה חיובית ראשונה: פיצול "הליכוד הלאומי" בשני המחנות, שחרור הממשלות הנוגעות בדבר מן החוגים המתנגדים למעשה לכל הסדר מדיני ודחיקתם של חוגים אלה לאופוזיציה.

אנו מזהירים מפני הנסיונות לשמש את חומרת המחלוקת הקיימת בין אלה המבקשים שלום ובטחון לישראל לאלה המוכנים להקריבם למען ארץ ישראל השלמה. אל תהסס ממשלת ישראל להשתית את מדיניותה במו"ם על ההצעות והעקרונות שנוסחו על ידי מועצת הבטחון בהחל-טתה מן ה-22 בנובמבר 1967. תצא הממשלה אל הציבור במסע הסברה נמרץ ותאמר בגלוי, כי שלום כרוך בנסיגה וכי התנגדות לנסיגה פירושה התנגדות לשלום. כעיית בטחון המדינה תמצא את פתרונה לא בסיפוחים טריטוריאליים אלא בהסדר-שלום, שקיומו המתמיד יובטח על ידי ערכויות ממשיות.

אנו מתריעים כנגד דברי ההפחדה והאיזמים האנטי-דמוקראטיים שנשמעו בתגובות חוגי "ארץ ישראל השלמה" על החלטת הממשלה. הסתייגות ציבורית מהירה וחריפה תחסל נגע זה בראשיתו.

התנועה לשרום ובטחון

ת.ד. 29244, תל-אביב

5.8.1970

תיאטרון בימות

JACQUES BREL

פרסים על ההצגות בעיתוני-הערב

המפיק: יעקב אגמון

חופשה שנזאת עוד לא בילית!

סיור שיט ראש השנה

רומניה * בולגריה * איסטנבול * רודוס
דלוס * מיקונוס * הים השחור * הים התיכון
באנייה "דן" - 25.9 עד 3.10

הרשם מייד אצל

פאטרא

תל-אביב, נחלת בנימין 63 טל. 3-623411
ירושלים, יפו פינת שטראוס, טל. 22248, 22186
חיפה, שער פלמר 3, טל. 62975